

Chính sách công và vai trò của nhà nước

Fulbright

NHẬP MÔN CHÍNH SÁCH CÔNG

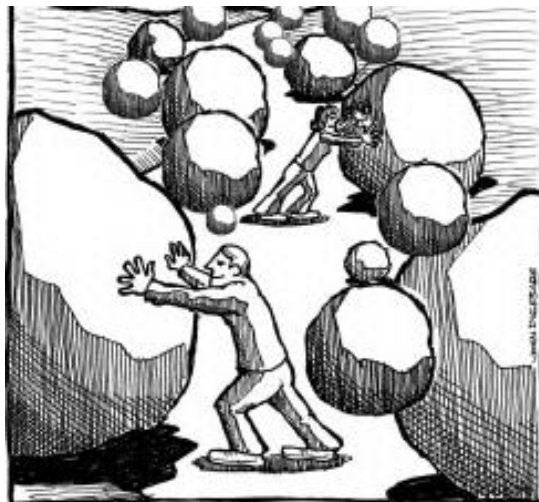
Giảng viên: Nguyễn Xuân Thành

Những chủ đề đã thảo luận trong Ngày 1

- ❖ Chính sách công là gì?
- ❖ Vấn đề trực trực công
- ❖ Quá trình chính sách công

Vấn đề trực trặc công

- ❖ **Vấn đề trực trặc công** xuất hiện khi người dân nói chung hay một nhóm trong xã hội không chấp nhận một hiện trạng bất cập hay một giá trị mong muốn không được đáp ứng. Người dân, xã hội hay thị trường không giải quyết được trực trặc này và do vậy cần sự can thiệp của nhà nước bằng chính sách công.

Xuất hiện vấn đề

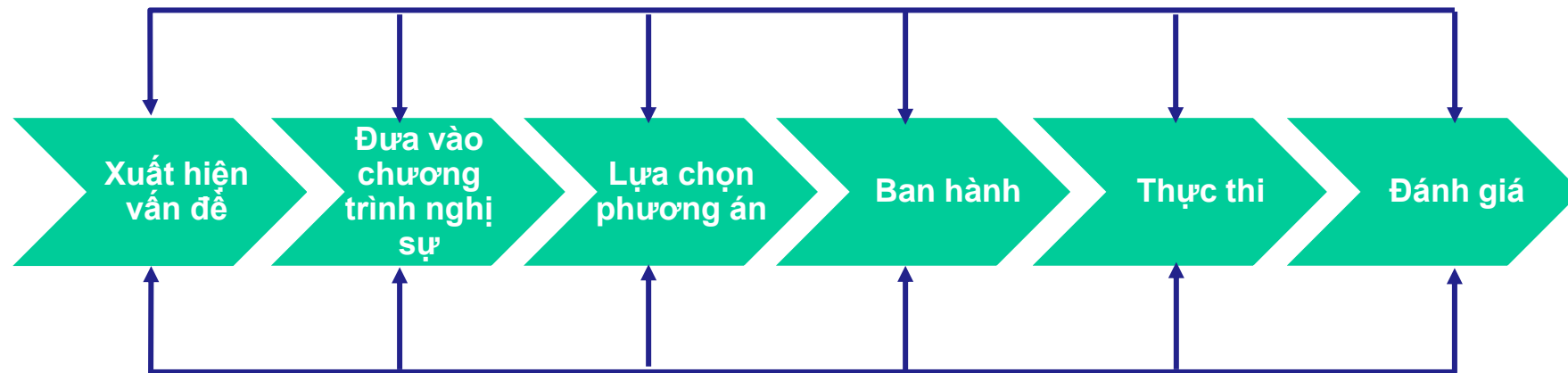
- ❖ **Một vấn đề trực trặc công (public problem) có thể xuất hiện do bức xúc tạo ra bởi:**
 - Báo chí
 - Sự vận động của công dân
 - Đề xuất của giới chuyên gia
 - Sự vận động của nhóm lợi ích
 - Nội bộ cơ quan nhà nước
 - Một sự kiện ngẫu nhiên hay từ bên ngoài

Quá trình Chính sách Công

Public Policy Process

Tính tương tác trong Quá trình Chính sách Công

Các chủ đề thảo luận trong Ngày 2

- ❖ Chính sách công và vai trò của nhà nước
- ❖ Các tác nhân chính thức và phi chính thức đến quá trình chính sách

Cơ sở lý thuyết cho sự can thiệp của nhà nước

- ❖ Hiệu quả: Sửa chữa thất bại thị trường
 - Độc quyền
 - Bất cân xứng thông tin
 - Ngoại tác
 - Hàng hóa công
- ❖ Công bằng: Giảm bất bình đẳng
 - Đánh đổi giữa hiệu quả và công bằng
- ❖ Khuyến dụng: Nhà nước “phụ mẫu”

Can thiệp của nhà nước để sửa chữa thất bại thị trường

- ❖ Nhà nước đóng vai trong người cung cấp thay thế
- ❖ Quy định hành chính
- ❖ Thuế/trợ cấp
- ❖ Điều tiết
- ❖ Dùng thị trường sửa thất bại thị trường

Thị trường và nhà nước

- ❖ Thị trường hoàn hảo: không cần nhà nước
- ❖ Thị trường không hoàn hảo: nhà nước có thể can thiệp
- ❖ Nhưng nếu nhà nước không hoàn hảo thì sao?

Ba loại thất bại của nhà nước

- ❖ Thất bại thị trường đòi hỏi sự can thiệp của nhà nước, nhưng nhà nước lại không can thiệp.
- ❖ Thị trường không thất bại, nhưng nhà nước lại can thiệp, dẫn tới sự phân bổ nguồn lực kém hiệu quả hơn.
- ❖ Nhà nước can thiệp để sửa chữa thất bại của thị trường, nhưng lại làm cho nguồn lực bị phân bổ sai lệch hơn là so với tình huống nhà nước không can thiệp.

Nguyên nhân của thất bại nhà nước

- ❖ Phân tích, vận động và thực thi chính sách công
 - Thiếu năng lực phân tích nên lựa chọn chính sách sai
 - Thiếu năng lực lãnh đạo nên không vận động được sự ủng hộ, tham gia và nguồn lực để
 - Thiếu năng lực quản trị nên không thực thi được chính sách
- ❖ Nhóm lợi ích
 - Động cơ chính trị vụ lợi: nguồn lực được phân bổ để mang lại lợi ích chính trị cho người hoạch định chính sách
 - Động cơ tài chính vụ lợi: nguồn lực được phân bổ để mang lại lợi ích tài chính cho người hoạch định chính sách

Sửa chữa thất bại của nhà nước

- ❖ Giải quyết các nguyên nhân dẫn tới thất bại của nhà nước
- ❖ Tìm hình thức can thiệp hiệu quả hơn
- ❖ Cải cách thể chế